

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

5 ta' Settembru 2019 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 103(2)(a) – Il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) – Il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX – Rata mnaqqsa ta' VAT – Xogħlijiet tal-arti – Kunċett – Ritratti meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta't is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati bil-limitazzjoni ta' tletin kopja – Leżijonazzjoni nazzjonali li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT biss għar-ritratti li jkunu ta' natura artistika”

Fil-Kawża C-145/18,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza), permezz ta' deċiżjoni tal-20 ta' Frar 2018, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-23 ta' Frar 2018, fil-proċedura

Regards Photographiques SARL

vs

Ministre de l'Action et des Comptes publics,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Arabadjiev, President tal-Awla, T. von Danwitz (Relatur) u C. Vajda, Imqallfin,

Avukat Ġenerali: M. Szpunar,

Reżistratur: V. Giacobbo-Peyronnel, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tal-21 ta' Novembru 2018,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Regards Photographiques SARL, minn E. Piwnica, avocat,
- għall-Gvern Franġiż, minn A. Alidière, E. de Moustier u D. Colas, b'ala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn N. Gossement u J. Jokubauskaitė, b'ala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tas-7 ta' Marzu 2019,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 103 u 311, kif ukoll tal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-ĠU 2007, L

335, p. 60, iktar 'il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Regards Photographiques SARL u l-ministre de l'Action et des Comptes publics (il-Ministru għat-Taxxa u għall-Kontijiet Pubbliċi, Franza, iktar 'il quddiem l-“awtorità fiskali”) dwar ir-rifjut ta' dan tal-aġġar li japplika r-rata mnaqqsa tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) għall-kunsinna ta' ritratti tal-persuna u ta' ritratti ta' -wie? imwettqa matul il-perijodu bejn l-1 ta' Frar 2009 u l-31 ta' Jannar 2012.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Il-premessa 51 tad-Direttiva dwar il-VAT hija fformulata kif ?ej:

“Hu xieraq li ti?i adottata sistema ta' tassazzjoni tal-Komunità li għandha tkun applikata għall-oġġetti u?ati, xogħlijiet ta' l-arti, antikitajiet u oġġetti tal-kollezzjoni, bil-għan li tkun evitata t-taxxa doppja u d-distorsjoni tal-kompetizzjoni bejn persuni taxxabbli.”

4 L-Artikolu 96 ta' din id-direttiva jipprevedi:

“L-Istati Membri għandhom japplikaw rata standard ta' VAT, li għandha ti?i ffixxata minn kull Stat Membru b?ala persenta?? ta' l-ammont taxxabbli u li għandha tkun l-istess għall-provvista ta' merkanzija u għall-provvista ta' servizzi.”

5 L-Artikolu 98 tal-imsemmija direttiva jistabbilixxi, fil-paragrafi 1 u 2 tiegħu:

“1. L-Istati Membri jistgħu japplikaw jew rata mnaqqsa wa?da jew ?ew? rati mnaqqsa.

2. Ir-rati mnaqqsa għandhom japplikaw biss għall-provvisti ta' merkanzija jew servizzi fil-kategoriji stabbiliti fl-Anness III.

[...]”

6 Skont l-Artikolu 99(1) ta' din l-istess direttiva:

“Ir-rati mnaqqsa għandhom ji?u ffixxati b?ala persenta?? ta' l-ammont taxxabbli, li ma jistax ikun inqas minn 5 %.”

7 L-Artikolu 103 tad-Direttiva dwar il-VAT huwa redatt kif ?ej:

“1. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu li r-rata mnaqqsa, jew wa?da mir-rati mnaqqsa, li huma japplikaw skond l-Artikoli 98 u 99 għandha tapplika wkoll għall-importazzjonijiet ta' xogħlijiet ta' l-arti, oġġetti tal-kollezzjoni u antikitajiet, kif definiti fil-punti (2) [...] ta' l-Artikolu 311(1).

2. Jekk l-Istati Membri jagħmlu u?u mill-għala skond il-paragrafu 1, dawn jistgħu japplikaw ukoll ir-rata mnaqqsa għat-transazzjonijiet li ?ejjin:

a) il-provvista ta' xogħlijiet ta' l-arti, magħmula mill-kreatur [awtur] tagħhom jew is-su?essuri tiegħu fit-titolu;

[...]”

8 L-Artikolu 311 ta' din id-direttiva jistabbilixxi, fil-paragrafi 1 u 2 tiegħu:

“1. Għall-finijiet ta' dan il-Kapitolu, u mingħajr pre?udizzju għal dispożizzjonijiet oħra tal-

Komunità, id-definizzjonijiet li għejjin għandhom japplikaw:

[...]

2) 'xogħlijiet ta' l-arti' tisser il-merkanzija elenkata fl-Anness IX il-Parti A;

[...]

2. L-Istati Membri jistgħu ma jikkunsidrawx b'ala xogħlijiet ta' l-arti l-merkanzija elenkata fil-punt (7) ta' l-Anness IX, il-Parti A."

9 Il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tal-imsemmija direttiva huwa fformulat kif ġej:

"ritratti meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati u bil-limitazzjoni ta' 30 kopja, id-daqsijiet u montaturi kollha inklużi."

Id-dritt Franġiż

10 L-Artikolu 278f tal-code général des impôts (il-Kodiċi Ġenerali tat-Taxxi), fil-verżjoni tiegħu applikabbli sal-1 ta' Jannar 2012 (iktar 'il quddiem il-"K?T"), kien jipprevedi:

"[Il-VAT] hija ta' 5.5 %:

[...]

2. Fuq il-provvista ta' xogħlijiet tal-arti, magħmula mill-awtur tagħhom jew l-aventi kawża tiegħu fit-titolu;

[...]"

11 Mill-1 ta' Jannar 2012, ir-rata prevista minn din id-dispożizzjoni għad 7 %.

12 Konformement mal-punt 7 tal-Artikolu 98 A tal-Anness II tal-K?T, ir-ritratti segwenti jitqiesu b'ala xogħlijiet tal-arti:

"ritratti meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati u bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, id-daqsijiet u montaturi kollha inklużi [...]"

13 L-Istruttorja tad-Direttorat Ġenerali tat-Taxxi tal-25 ta' Ġunju 2003, intitolata "VAT. Rata mnaqqa ta' 5.5 % applikabbli għax-xogħlijiet tal-arti. Sitwazzjoni ta' ritratti artisti", ippubblikata fil-*Bulletin officiel des impôts* no 115, tat-2 ta' Lulju 2003, kif applikabbli fil-mument tal-fatti relatati mal-kawża prinċipali (iktar 'il quddiem l-"Istruttorja tal-25 ta' Ġunju 2003"), kienet intiża sabiex ttipprovdi preżiżazzjonijiet dwar il-kundizzjonijiet għall-applikazzjoni tar-rata mnaqqa ta' VAT previsti fl-Artikolu 278f tal-K?T għal dak li jikkonferma r-ritratti artisti. Din l-istruttorja kienet tippredvi:

"[...]

I. Kriterji għar-ritratti artisti:

1. Ir-ritratti li jistgħu jitqiesu b'ala xogħlijiet tal-arti li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqa tal-VAT huma dawk biss li jixhdu intenzjoni għara ta' kreattività min-naħa tal-awtur tagħhom.

Dan ikun il-każ meta l-fotografu, minnabba l-għażla tat-tema, il-kundizzjonijiet tal-olqien tax-xena, il-partikolaritajiet tal-mod kif jittieged ir-ritratt jew kull karatteristika oħra ta' xogħlu li hija marbuta

b'mod partikolari mal-kwalità tal-għaġla tal-immaġni, tal-kompożizzjoni, tal-espożizzjoni, tad-dawl, tal-kuntrasti, tal-kuluri u tal-ipprova, tal-logħob bid-dawl u tal-volumi, tal-għaġla tal-mira u tal-film jew mal-kundizzjonijiet partikolari tal-iżvilupp tan-negattiva, iwettaq xogħol li jisboq is-sempliċi f'fissar mekkaniku ta' rikordju ta' avveniment, ta' vjaġġ jew ta' persuna u li għaldaqstant huwa ta' interess għall-pubbliku kollu.

II. Kundizzjonijiet għall-applikazzjoni

1. Mill-artikolu preċedenti jirriżulta li r-ritratti tal-identità, ir-ritratti tal-iskola, kif ukoll ir-ritratti ta' gruppi huma esklużi mill-benefiċċju tar-rata mnaqqsa.

2. Ir-ritratti li l-interess fihom jiddependi qabelxejn mill-kwalità tal-persuna jew min-natura tal-oġġett irrappreżentat fir-ritratt ma jitqisux, b'mod ġenerali, b'ala ritratti artistiċi. Dan huwa l-każ, pereżempju, tar-ritratti li juru avvenimenti tal-familja jew reliġjużi (wiżijiet, tqarbin, eċċ.).

3. Dan premiss, għar-ritratti minn kull tip, barra minn dawk imsemmija fil-parti II-1, l-intenzjoni kreattiva tal-awtur li tirriżulta mill-kriterji elenkati diġà u min-natura tal-interess għall-pubbliku kollu jistgħu jkunu kkorroborati mill-indizji li jsejjin.

a) Il-fotografu jgħodd għall-ibizzjoni tax-xogħlijiet tiegħu f'istituzzjonijiet kulturali (reġjonali, nazzjonali jew internazzjonali), fil-mużewijiet (mużewijiet, eżibizzjonijiet temporanji jew permanenti) jew kummerċjali (fier, swali jew galleriji, eċċ.), jew inkella l-preżentazzjoni tagħhom f'pubblikazzjonijiet speċjalizzati.

[...]

b) L-użu ta' materjali speċifiċi kemm f'termini tal-mod kif jittieġed ir-ritratt kif ukoll tal-iżvilupp tiegħu.

[...]"

It-tilwima fil-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

14 Regards Photographiques għandha b'ala attività t-tejdid u l-bejgħ tar-ritratti.

15 Wara verifika tal-kontabbiltà, l-awtorità fiskali kkontestat ir-rata mnaqqsa ta' VAT li din il-kumpannija kienet applikat għall-kunsinna ta' oġġetti ritratti, jiġifieri ritratti tal-persuna u ritratti ta' oġġetti. Billi qieset li dawn ir-ritratti kellhom ikunu suġġetti għar-rata normali ta' VAT, l-awtorità fiskali talbet mingħand il-kumpannija Regards Photographiques arretrati ta' VAT għall-perijodu bejn l-1 ta' Frar 2009 u l-31 ta' Jannar 2012.

16 Ir-rikors ippreżentat minn Regards Photographiques kontra dawn l-arretrati ta' VAT ier miżgħud kemm mit-tribunal administratif d'Orléans (il-Qorti Amministrattiva ta' Orléans, Franza) kif ukoll mill-cour administrative d'appel de Nantes (il-Qorti Amministrattiva tal-Appell ta' Nantes, Franza). Fid-deċiżjoni tagħha tal-21 ta' April 2016, din l-awtorità qieset li r-ritratti inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma setgħux jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' VAT, peress li dawn ma kinux ta' natura oriġinali u ma kinux juru intenzjoni kreattiva, b'tali mod li ma kienx hemm lok li dawn jitqiesu b'ala ritratti meħuda minn artist.

17 Regards Photographiques ipprezentat rikors għal annullament kontra din is-sentenza quddiem il-qorti tar-rinviju, il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza). Din il-kumpannija ssostni li, sabiex ikun jista' jibbenefika mir-rata ta' VAT mnaqqsa, huwa biżżejjed li l-awtur tar-ritratti inkwistjoni, qabel ma jkun ikkunsinnahom huwa stess jew l-aventi kawża tiegħu, ikun ikkontrolla l-istampar tagħhom u jkun iffirmahom u nnumerahom bil-limitazzjoni ta' tletin kopja.

18 F'dawn iż-żirkustanzi, il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, il-Belġju) iddeżieda li jissospendi l-proċedura quddiemu u li jagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li jejjin:

“1) Id-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 103 u 311 tad-Direttiva [dwar il-VAT] kif ukoll tal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha għandhom jiġu interpretati fis-sens li dawn jeżistu biss li r-ritratti jittieqdu mill-artist tagħhom, jiġu stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, jiġu ffirmati u nnumerati u sa massimu ta' 30 kopja, bid-daqsijiet u montaturi kollha inklużi, sabiex ikunu jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' [VAT]?”

2) Fil-każ fejn tingħata risposta fil-pożittiv għall-ewwel domanda, l-Istati Membri jistgħu madankollu jeskludi mill-benefiċċju tar-rata mnaqqsa ta' [VAT] ir-ritratti li, barra minn hekk, ma humiex ta' natura artistika?

3) Fil-każ fejn tingħata risposta fin-negattiv għall-ewwel domanda, ir-ritratti għandhom jissodisfaw liema kundizzjonijiet oħra sabiex ikunu jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' [VAT]? B'mod partikolari, dawn ir-ritratti għandhom ikunu ta' natura artistika?

4) Dawn il-kundizzjonijiet għandhom jiġu interpretati b'mod uniformi fi kull l-Unjoni Ewropea, jew inkella dawn jirreferu għad-dritt ta' kull Stat Membru, b'mod partikolari dak li jirrigwarda l-qasam tal-proprjetà intellettwali?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tielet domanda

19 Permezz tal-ewwel u tat-tielet domanda tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja, essenzjalment, dwar il-kundizzjonijiet li r-ritratti għandhom jissodisfaw sabiex jitqiesu b'ala xogħlijiet tal-arti li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' VAT, skont l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha, u, b'mod partikolari, jekk għandhomx, għal dan l-għan, ikunu ta' natura artistika.

20 Għalhekk, fil-kuntest ta' dan ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari, il-Qorti tal-Ġustizzja ma hijiex mitluba tiddetermina s-sinjifikat tal-kunċett ta' “xogħlijiet tal-arti” b'mod ġenerali, iżda sabiex tinterpreta dan il-kunċett fil-kuntest tad-Direttiva dwar il-VAT u, b'mod partikolari, tad-dispożizzjonijiet ta' din id-direttiva dwar l-applikazzjoni ta' rata mnaqqsa ta' VAT.

21 Hemm lok li jtfakkar li l-Artikolu 96 tal-imsemmija direttiva jipprevedi li l-istess rata ta' VAT, jiġifieri r-rata normali stabbilita minn kull Stat Membru, hija applikabbli għall-kunsinna ta' merkanzija u għall-provvista ta' servizzi. B'deroga minn dan il-prinċipju, l-Artikolu 103(1) u (2)(a) ta' din l-istess direttiva jagħti lill-Istati Membri l-possibbiltà li japplikaw ir-rata mnaqqsa ta' VAT, jew waħda mir-rati mnaqqsa, li japplikaw konformement mal-Artikoli 98 u 99 tagħha, għall-importazzjonijiet ta' xogħlijiet tal-arti, kif iddefiniti fil-punt 2 tal-Artikolu 311(1) tagħha u, meta jagħmlu użu minn din il-possibbiltà, anki għall-kunsinni ta' xogħlijiet tal-arti mwettqa mill-awtur tagħhom jew mill-aventi kawża tiegħu.

22 Għal dak li jikkonferma d-definizzjoni tal-kunċett ta' “xogħlijiet tal-arti”, il-punt 2 tal-Artikolu

311(1) tad-Direttiva dwar il-VAT jistabbilixxi li l-merkanzija li tinsab fil-Parti A tal-Anness IX tal-imsemmija direttiva għandha titqies b'ala xogħlijiet tal-arti. Il-punt 7 ta' din il-Parti A jirreferi għar-“ritratti meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati u bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, id-daqsijiet u montaturi kollha inklużi”.

23 Il-Gvern Franċiż isostni li huma biss ir-“ritratti artisti” li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsata ta' VAT, li huwa kunnett li huwa limitat, skont dan il-gvern, għar-ritratti li juru intenzjoni kreattiva manifesta min-naħa tal-awtur tagħom u li huma ta' interess għall-pubbliku kollu. Din l-interpretazzjoni tirriżulta mill-użu tat-terminu “artist” fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT, min-neċessità li tiġi interpretata b'mod strett il-possibbiltà li tiġi applikata rata mnaqqsata ta' VAT kemm b'ala eżzjoni għall-prinċipju ta' applikazzjoni tar-rata normali tal-VAT kif ukoll mill-għan tal-promozzjoni tal-produzzjoni artistika billi tiġi applikata rata mnaqqsata ta' VAT.

24 Għall-kuntrarju, Regards Photographiques u l-Kummissjoni Ewropea jsostnu li l-Artikolu 103(2)(a) ta' din id-direttiva ma jirreferix għall-“artist”, iċċa għall-“awtur” ta' ritratt li jitqies b'ala xogħol tal-arti, skont il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) tal-imsemmija direttiva, moqri flimkien mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha. Barra minn hekk, huma jagħmlu enfasi fuq in-natura ddettaljata u oġettiva tal-kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfatti mir-ritratti skont dan il-punt 7 sabiex jitqiesu b'ala tali oġetti, filwaqt li l-valur artistiku ta' ritratt jikkostitwixxi, fil-fehma tagħom, kriterju suġettiv u varjabbli li l-evalwazzjoni tiegħu timplika li tingħata deċiżjoni fuq il-mertu ta' biżżeġġa xogħol. Huwa sabiex tiġi evitata tali evalwazzjoni suġettiva li l-leġislatur tal-Unjoni stabbilixxa, fl-imsemmi punt 7, kundizzjonijiet idettaljati u oġettivi li, għaldaqstant, huma l-unici determinanti għall-finijiet tal-identifikazzjoni tar-ritratti li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqsata tal-VAT.

25 Sabiex tiġi ddeterminata l-portata tal-possibbiltà mogħtija lill-Istati Membri li japplikaw ir-rata mnaqqsata ta' VAT għall-kunsinni ta' ritratti, kif tirriżulta mid-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li l-interpretazzjoni tagħom hija mitluba, għandhom jittieġdu inkunsiderazzjoni kemm it-termini, kemm il-kuntest ta' dawn id-dispożizzjonijiet, kif ukoll l-għan li għandu jintlaq mil-leġislazzjoni inkwistjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-18 ta' Jannar 2017, Sjelle Autogenbrug, C-471/15, EU:C:2017:20, punt 29 u l-urisprudenza rreżitata, kif ukoll tas-16 ta' Novembru 2017, Kozuba Premium Selection, C-308/16, EU:C:2017:869, punt 38).

26 Fl-ewwel lok, fir-rigward tat-termini ta' dawn id-dispożizzjonijiet, għalkemm l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT jistabbilixxi li l-Istati Membri jistgħu japplikaw ir-rata mnaqqsata ta' VAT ukoll għall-kunsinni ta' xogħlijiet tal-arti mwettqa mill-awtur tagħom jew mill-aventi kawża tiegħu, dan jirreferi għal “xogħlijiet tal-arti”, kif iddefiniti fil-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva, moqri flimkien mal-Parti A tal-Anness IX tagħha.

27 Fir-rigward ta' din id-definizzjoni, mill-kliem użat mil-leġislatur tal-Unjoni, minn naħa, fil-punt 2 tal-Artikolu 311(1), li skonhom il-merkanzija li tinsab fil-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT “tfinisser [xogħlijiet tal-arti]”, u, min-naħa l-oħra, fil-punt 7 ta' din il-Parti A, li jiddeskrivu b'mod idettaljat il-kundizzjonijiet li r-ritratti għandhom jissodisfaw sabiex jitqiesu b'ala “xogħlijiet tal-arti”, jirriżulta li kull ritratt li jissodisfa dawn il-kundizzjonijiet għandu jiġi ttrattat b'ala “xogħol tal-arti” għall-finijiet tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqsata tal-VAT. Issa, l-imsemmi punt 7 ma jsemmix ritratti artisti, iċċa r-“ritratti [kollha] meħuda mill-artist, stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, iffirmati u nnumerati u bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, id-daqsijiet u montaturi kollha inklużi”.

28 F'dak li jirrigwarda l-argument tal-Gvern Fran?i?, li jg?id li mill-u?u tal-kelma “artist” fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT hemm lok li ji?i dedott li ritratt g?andu jkollu natura artistika sabiex ikun jista' jibbenefika mir-rata mnaqqsa ta' VAT skont l-Artikolu 103(2)(a) ta' din id-direttiva, g?andu jtfakkar li din l-a??ar dispo?izzjoni tipprevedi l-possibilità, g?all-Istati Membri, li japplikaw ir-rata mnaqqsa ta' VAT g?all-kunsinni ta' xog?lijiet tal-arti mwettqa mhux minn “artist”, i?da “mill-kreatur [awtur] tag?hom jew is-su??essuri tieg?u fit-titolu”.

29 Issa, meta jirreferu g?all-kliem “awtur” u “artist”, dawn id-dispo?izzjonijiet jirrigwardaw l-istess persuna, ji?ifieri l-persuna li g?andha l-kwalità ta' awtri?i ta' ritratt li jissodisfa l-kundizzjonijiet previsti b'mod espli?itu f'dan il-punt 7.

30 Fil-fatt, it-termini “awtur” u “artist” u?ati fl-Artikolu 103(2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT u fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha g?andhom portata identika, fid-dawl, b'mod partikolari, tal-importanza partikolari li dan il-punt 7 jag?ti lill-involvement personali tal-awtur tar-ritratt fil-produzzjoni tieg?u. Hekk kif l-Avukat ?enerali rrileva fil-punt 23 tal-konklu?jonijiet tieg?u, ritratt ma jistax ji?i kklassifikat b?ala “xog?ol tal-arti”, skont dan il-punt 7, ?lief jekk i?-?ew? fa?ijiet ma??uri tal-produzzjoni tieg?u, ji?ifieri l-mod kif jittie?ed ir-ritratt u l-istampar, ikunu twettqu mill-awtur tar-ritratt jew, fir-rigward tal-istampar, tal-inqas ta?t is-sorveljanza tieg?u. Barra minn hekk, sabiex jitqiesu b?ala “xog?lijiet tal-arti”, ir-ritratti stampati g?andhom ji?u ffirmati, innumerati u limitati g?al tletin kopja.

31 G?aldaqstant, kuntrarjament g?al dak li jsostni l-Gvern Fran?i?, mill-u?u tal-kelma “artist” li tinsab fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT ma jistax ji?i dedott li, minbarra l-kundizzjonijiet li jelenka dan il-punt 7, ritratt g?andu wkoll ikollu natura artistika sabiex ikun jista' jibbenefika mir-rata mnaqqsa ta' VAT skont l-Artikolu 103(2)(a) tal-imsemmija direttiva.

32 Fit-tieni lok, fir-rigward tal-kuntest li fih jinsabu d-dispo?izzjonijiet li l-interpretazzjoni tag?hom hija mitluba, g?andu jtfakkar li l-applikazzjoni ta' rata mnaqqsa ta' VAT g?all-kunsinni ta' xog?lijiet tal-arti mwettqa mill-awtur tag?hom jew mill-aventi kaw?a tieg?u, skont l-Artikolu 103(2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, tikkostitwixxi e??ezzjoni g?all-applikazzjoni tar-rata tal-VAT normali. G?aldaqstant, din l-a??ar dispo?izzjoni kif ukoll il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva u l-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha, li jidentifikaw ir-ritratti li fir-rigward tag?hom din ir-rata mnaqqsa tista' tapplika, g?andhom ji?u interpretati b'mod strett. Madankollu, din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx li t-termini u?ati sabiex ji?u ddefiniti l-ka?ijiet ta' applikazzjoni tal-imsemmija rata mnaqqsa g?andhom ji?u interpretati b'mod li j?a??adhom mill-effetti tag?hom. Fil-fatt, l-interpretazzjoni ta' dan il-kliem g?andha tkun konformi mal-g?anijiet li g?andhom jintla?qu permezz tal-imsemmija sistema u g?andha tosserva r-rekwi?iti ta' newtralità fiskali (ara, b'analo?ija, is-sentenzi tas?17 ta' ?unju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza, C?492/08, EU:C:2010:348, punt 35, u tad?29 ta' Novembru 2018, Mensing, C?264/17, EU:C:2018:968, punti 22 u 23 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

33 Barra minn hekk, hija ?urisprudenza stabbilita li l-kun?etti u?ati mid-Direttiva dwar il-VAT huma ta' natura o??ettiva u japplikaw indipendentement mill-g?anijiet u mir-ri?ultati tat-tran?azzjonijiet ikkon?ernati (sentenza tal?11 ta' Lulju 2018, E LATS, C?154/17, EU:C:2018:560, punt 35 u l-?urisprudenza ??itata).

34 Kif sostnew Regards Photographiques u l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet tag?hom sottomessi lill-Qorti tal-?ustizzja, il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva, moqri flimkien mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha, jiddetermina r-ritratti li g?andhom jitqiesu b?ala xog?lijiet tal-arti permezz ta' kriterji o??ettivi li, essenzjalment, huma relatati mal-identità u mal-kwalità tal-awtur tar-ritratt, mal-mod tal-istampar, mal-firma, man-numerazzjoni u mal-limitazzjoni tan-numru ta' kopji. Kriterji b?al dawn huma bi??ejjed sabiex ji?i ?gurat li l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta'

VAT biss għar-ritratti li jissodisfaw dawn il-kriterji tikkostitwixxi l-eżenzjoni fir-rigward tal-applikazzjoni tar-rata normali għal kull ritratt ieżor. Fil-fatt, kif irreleva l-Avukat ġenerali fil-punt 24 tal-konklużjonijiet tiegħu, dawn il-kriterji huma ta' natura li jeskludu li ritratti jistgħu jiġu kklassifikati b'ala "xogħlijiet tal-arti" meta dawn ikunu r-riżultat ta' produzzjoni tal-massa, li timplika stampar fdat lil laboratorji speċjalizzati mingħajr ma l-fotografu jkollu kontroll fuq l-effett finali.

35 Għall-kuntrarju, interpretazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet fis-sens li l-applikazzjoni tar-rata mnaqqa ta' VAT hija limitata għal ritratti li jkunu, barra minn hekk, ta' natura artistika tfisser li l-applikazzjoni ta' din ir-rata mnaqqa tkun dipendenti fuq id-deċiżjoni tal-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti fir-rigward tal-valur artistiku tagħhom, li huwa valur li jikkostitwixxi karatteristika mhux oġġettiva, iċċa suġġettiva. Fil-fatt, kif il-Qorti tal-Ġustizzja diġà fakkret, il-valur artistiku ta' oġġett huwa ddefinit essenzjalment abbażi ta' kriterji suġġettivi u varjabbli (sentenzi tas-27 ta' Ottubru 1977, Westfälischer Kunstverein, 23/77, EU:C:1977:171, punt 3, u tat-13 ta' Diċembru 1989, Raab, C-1/89, EU:C:1989:648, punt 25).

36 Barra minn hekk, l-interpretazzjoni li skontha r-ritratti li jkollhom natura artistika biss jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqa ta' VAT jista' jkollha l-konsegwenza li r-ritratti, b'ala, pereżempju, ir-ritratti li juru avvenimenti familjari b'ala dawk ta' -wiżijiet, jiġu ttrattati b'mod differenti mill-aspett tal-VAT, skont jekk l-awtorità fiskali tqisx li dawn għandhom jew ma għandhomx natura artistika, anki jekk dawn ir-ritratti jkollhom, jekk ikun il-każ, karatteristiċi simili u jissodisfaw l-istess b'onnijiet tal-konsumatur. Madankollu, il-prinċipju ta' newtralità fiskali jipprekludi li l-merkanzija jew il-provvista ta' servizzi li jixxiebhu mill-perspettiva tal-konsumatur medju, li huma għalhekk f'kompetizzjoni bejniethom, jiġu ttrattati b'mod differenti mill-aspett tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-27 ta' Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C-454/12 u C-455/12, EU:C:2014:111, punti 52 u 53).

37 Għalhekk, l-eżami tal-kuntest li fih jinsabu d-dispożizzjonijiet li l-interpretazzjoni tagħhom għet mitluba jitlob ukoll interpretazzjoni li kull ritratt li jissodisfa l-kundizzjonijiet previsti fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT għandu jtgħies b'ala xogħol tal-arti għall-finijiet tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqa ta' VAT, skont l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tagħha, mingħajr ma din il-klassifikazzjoni tista' tkun dipendenti fuq l-evalwazzjoni, mill-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti, tan-natura artistika tiegħu.

38 Fit-tielet lok, fir-rigward tal-għanijiet li għandhom jintlaḡu mid-Direttiva dwar il-VAT, il-possibbiltà prevista fl-Artikolu 103(1) u (2)(a) tagħha tippermetti lill-Istati Membri li jagħtu trattament fiskali favorevoli lill-kunsinni ta' xogħlijiet tal-arti mwettqa mill-awtur tagħhom jew mill-aventi kawża tiegħu, billi japplikaw ir-rata mnaqqa ta' VAT fir-rigward tagħhom. Madankollu, kif jirriżulta mill-premessa 51 ta' din id-direttiva, is-sistema ta' taxxa li din tistabbilixxi fil-qasam tax-xogħlijiet tal-arti, li tinkludi definizzjoni uniformi tal-kunġett ta' "xogħlijiet tal-arti", hija intiża sabiex jiġu evitati kemm it-taxxi doppji kif ukoll id-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni bejn persuni taxxabbli.

39 Issa, l-interpretazzjoni li tgħid li r-ritratti kollha li jissodisfaw il-kundizzjonijiet oġġettivi previsti fil-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqa ta' VAT hija konformi mal-għan li jinsab f'din il-premessa 51, peress li din tevita, kif tfakkar fil-punti 35 u 36 ta' din is-sentenza, in-neċessità li jiġi evalwat il-valur artistiku ta' ritratt li jirriżulta minn kriterji suġġettivi u varjabbli, li hija evalwazzjoni li timplika r-riskju ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni.

40 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, ir-risposta li għandha tingħata għall-ewwel u għat-tielet domanda hija li sabiex jtgħiesu b'ala xogħlijiet tal-arti li jistgħu jibbenefikaw mir-rata mnaqqa ta' VAT, skont l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha, ir-ritratti għandhom jissodisfaw il-kriterji f'dan il-punt 7 sa fejn dawn ikunu ttieġdu mill-awtur tagħhom, u ew stampati minnu jew ta' is-sorveljanza tiegħu, u ew iffirmati u nnumerati bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, bl-esklużjoni ta' kull kriterju ieżor, b'mod partikolari l-evalwazzjoni, mill-awtorità fiskali

nazzjonali kompetenti, tan-natura artistika tagħhom.

Dwar it-tieni domanda

41 Permezz tat-tieni domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha, għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leżiżzjoni nazzjonali, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT biss għar-ritratti li jkunu ta' natura artistika.

42 Hemm lok li jifakkar li, fir-rigward tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT prevista fl-Artikolu 98(1) u (2) tad-Direttiva dwar il-VAT, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeżidiet li ma hemm xejn fit-test ta' din id-dispożizzjoni li jimponi li din tiġi interpretata fis-sens li teżi li l-applikazzjoni ta' din ir-rata mnaqqsa hija neċessarjament intiża għall-aspetti kollha ta' kategorija ta' servizzi msemmija fl-Anness III ta' din id-direttiva. Għalhekk, bla għasara għall-osservanza tal-prinċipju ta' newtralità fiskali inerenti għas-sistema komuni tal-VAT, l-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li japplikaw rata mnaqqsa ta' VAT fir-rigward ta' aspetti konkreti u speċifiċi ta' waħda mill-kategoriji ta' servizzi msemmija fl-Anness III tal-imsemmija direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta' Mejju 2010, *Il-Kummissjoni vs Franza*, C-94/09, EU:C:2010:253, punti 25 sa 27; tas-27 ta' Frar 2014, *Pro Med Logistik u Pongratz*, C-454/12 u C-455/12, EU:C:2014:111, punti 43 u 44, kif ukoll tal-11 ta' Settembru 2014, *K*, C-219/13, EU:C:2014:2207, punt 23).

43 Il-possibbiltà li ssir tali applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT hija għustifikata b'mod partikolari mill-fatt li, peress li din ir-rata hija l-eżenzjoni mill-applikazzjoni tar-rata normali stabbilita minn kull Stat Membru, il-limitazzjoni tal-applikazzjoni tagħha għal aspetti konkreti u speċifiċi tal-kategorija ta' servizz inkwistjoni hija koerenti mal-prinċipju li jipprovdli li l-eżenzjonijiet u d-derogi għandhom jiġu interpretati b'mod restrittiv (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Novembru 2017, *AZ*, C-499/16, EU:C:2017:846, punt 24 u l-urisprudenza relatata).

44 Hekk kif l-Avukat Ġenerali rrileva fil-punt 31 tal-konklużjonijiet tiegħu, il-prinċipju li jirriultaw mill-urisprudenza relatata fiż-żewġ punti preċedenti japplikaw ukoll *mutatis mutandis* għall-Artikolu 103(2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT. Fil-fatt, din id-dispożizzjoni testendi l-possibbiltà li r-rata mnaqqsa ta' VAT li tirriultaw mill-Artikolu 98(1) u (2) ta' din id-direttiva tiġi applikata għall-kunsinni ta' xogħlijiet tal-arti, kif iddefiniti fil-punt 2 tal-Artikolu 311(1) tal-imsemmija direttiva, imwettqa mill-awtur tagħhom jew mill-aventi kawża tiegħu.

45 Kuntrarjament għal dak li ssostni *Regards Photographiques* fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, l-Artikolu 311(2) tad-Direttiva dwar il-VAT ma jimponi interpretazzjoni differenti tal-Artikolu 103(1) u (2)(a) ta' din l-istess direttiva. Fil-fatt, dan il-punt 2 tal-Artikolu 311(1) u l-Artikolu 311(2) jiddefinixxu l-kunċett ta' "xogħol tal-arti" kemm għall-applikazzjoni tas-sistema ta' marġni ta' profitt kif ukoll għal dik tar-rata mnaqqsa tal-VAT. Għalhekk, għalkemm din l-ażżar dispożizzjoni tipprevedi li l-Istati Membri jistgħu ma jqisux ir-ritratti li jaqgħu taħt il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX ta' din id-direttiva b'al xogħlijiet tal-arti, hija ma tistax teskludi l-possibbiltà, li tirriultaw mill-Artikolu 103(2)(a) tal-imsemmija direttiva, moqri flimkien mal-Artikolu 96 tagħha, li l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT tiġi limitata għal kategorija ristretta ta' dawn ir-ritratti, bil-kundizzjoni li din l-applikazzjoni tosserva r-rekwiżiti stabbiliti fil-punt 42 ta' din is-sentenza.

46 Minn dan isegwi li l-eżerċizzju tal-possibbiltà mogħtija lill-Istati Membri li jllimitaw l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT għal kategorija ristretta ta' ritratti li jaqgħu taħt il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT huwa sużżett għal kundizzjoni doppja, jiġifieri, minn naħa, li jiġu iżolati biss, għall-finijiet tal-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa, l-aspetti konkreti u speċifiċi ta' dawn ir-ritratti u, min-naħa l-oħra, li jiġi osservat il-prinċipju ta' newtralità fiskali. Dawn il-kundizzjonijiet huma intiżi sabiex jiġuraw li l-Istati Membri jagħmlu użu minn din il-possibbiltà biss

f'irkustanzi li ji?guraw l-applikazzjoni sempli?i u korretta tar-rata mnaqqsa mag??ula kif ukoll il-prevenzjoni ta' kull frodi, ta' kull eva?joni u ta' kull abbu? eventwali (ara, b'analo?ija, is-sentenzi tas?6 ta' Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza, C?94/09, EU:C:2010:253, punt 30, u tas?27 ta' Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punt 45).

47 Skont il-?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, g?alkemm hija l-qorti nazzjonali li g?andha tevalwa l-kompatibbiltà ta' le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma' dawn ir-rekwi?iti li jirri?ultaw mid-dritt tal-Unjoni, madankollu hija l-Qorti tal-?ustizzja li g?andha tipprovdiha kull indikazzjoni utli sabiex taqta' t-tilwima li jkollha quddiemha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?12 ta' Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C?284/11, EU:C:2012:458, punt 51 u l-?urisprudenza ??itata).

48 F'dan il-ka?, mill-pro?ess quddiem il-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, skont id-dispo?izzjonijiet tal-K?T inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif interpretati mill-Istruttorja tal?25 ta' ?unju 2003, ritratt jitqies li jkollu natura artistika biss jekk dan jag?ti xhieda ta' intenzjoni kreattiva manifesta min-na?a tal-awtur tieg?u u huwa ta' interess g?all-pubbliku kollu, peress li dawn il-kriterji huma ppre?i?ati minn ?ertu numru ta' indizji stabbiliti minn din l-istruttorja g?all-finijiet li jiggwidaw l-evalwazzjoni, ka? b'ka?, tal-awtorità fiskali. G?alkemm l-imsemmija le?i?lazzjoni nazzjonali, interpretata b'dan il-mod, tipprovdi li r-ritratti li juru, b'mod partikolari, avvenimenti familjari b?alma huma ?-?wi?ijiet, ma humiex, b?ala prin?ipju, ta' natura artistika, hija ma teskludix li tali ritratti jistg?u e??ezzjonalment ikunu ta' tali natura. Huma biss ir-ritratti tal-identità, ir-ritratti tal-iskola u r-ritratti ta' gruppi li huma meqjusa b?ala nieqsa minn natura artistika.

49 Konformement mal-?urisprudenza mfakkra fil-punt 46 ta' din is-sentenza, ir-ritratti li jkunu ta' natura artistika, fis-sens ta' din il-le?i?lazzjoni nazzjonali g?andhom, fl-ewwel lok, jikkostitwixxu aspett konkret u spe?ifiku tar-ritratti li jaqq?u ta?t il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT, u dan jimplika li dawn jistg?u ji?u identifikati, b?ala tali, separatament mir-ritratti l-o?ra li jaqq?u ta?t dan il-punt. Tali identifikazzjoni tippre?umi l-e?istenza ta' kriterji o??ettivi, ?ari u pre?i?i fil-le?i?lazzjoni nazzjonali, li jippermettu li ji?u ddeterminati bi pre?i?joni r-ritratti li g?alhom din il-le?i?lazzjoni tirri?erva l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT (ara, b'analo?ija, is-sentenzi tas?6 ta' Mejju 2010, Il?Kummissjoni vs Franza, C?94/09, EU:C:2010:253, punti 33 u 35; tas?27 ta' Frar 2014, Pro Med Logistik u Pongratz, C?454/12 u C?455/12, EU:C:2014:111, punt 47, kif ukoll tad?9 ta' Novembru 2017, AZ, C?499/16, EU:C:2017:846, punti 25 u 28).

50 Hekk kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 33 tal-konkluzjonijiet tieg?u, id-dispo?izzjonijiet tal-K?T inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif interpretati mill-Istruttorja tal?25 ta' ?unju 2003, ma jistabbilixxux kriterji o??ettivi, ?ari u pre?i?i sabiex ji?u indikati r-ritratti li huma ta' natura artistika, i?da sempli?ement jistabbilixxu definizzjoni astratta ta' dawn ir-ritratti, ibba?ata fuq kriterji vagi u su??ettivi li jirrigwardaw l-intenzjoni kreattiva manifesta tal-awtur u l-e?istenza ta' interess g?all-pubbliku ?enerali li dawn ir-ritratti g?andu jkollhom.

51 G?alkemm din il-le?i?lazzjoni nazzjonali, interpretata b'dan il-mod, tistabbilixxi numru ta' indizji sabiex ti?i ffa?ilitata l-evalwazzjoni ta' dawn il-kriterji, jibqa' l-fatt li hija tippermetti lill-awtorità fiskali, abba?i ta' kriterji vagi u su??ettivi, li tie?u de?i?joni dwar il-kwalità artistika tar-ritratti inkwistjoni, li hija de?i?joni li abba?i tag?ha l-vanta?? fiskali li jirri?ulta mill-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT ser jing?ata jew ma jing?atax.

52 G?alhekk jidher li l-kriterji stabbiliti mid-dispo?izzjonijiet tal-K?T inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif interpretati mill-Istruttorja tal?25 ta' ?unju 2003, li jirrigwardaw l-intenzjoni kreattiva manifesta tal-awtur u l-e?istenza ta' interess g?all-pubbliku kollu, ma jippermettux li ji?u identifikati, b?ala tali, ir-ritratti li jkunu ta' natura artistika u li ssir distinzjoni bejnhom u bejn ir-ritratti l-o?ra li jaqg?u ta?t il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT u, g?aldaqstant, ma jissodisfawx ir-rekwi?iti mfakkra fil-punt 49 ta' din is-sentenza.

53 Fit-tieni lok, kif jirri?ulta mill-kunsiderazzjonijiet li jinsabu fil-punt 36 ta' din is-sentenza, le?i?lazzjoni nazzjonali li tillimita, abba?i ta' dawn il-kriterji, l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT g?ar-ritratti li huma ta' natura artistika tista' wkoll tippre?udika l-prin?ipju ta' newtralità fiskali. G?aldaqstant, hemm lok li ji?i kkonstatat li tali le?i?lazzjoni nazzjonali ma tosservax ir-rekwi?iti mfakkra fil-punt 46 ta' din is-sentenza.

54 F'dak li jirrigwarda r-ritratti tal-identità, ir-ritratti tal-iskola u r-ritratti ta' gruppi li, skont id-dispo?izzjonijiet tal-K?T inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kif interpretati mill-Istruttorja tal?25 ta' ?unju 2003, huma jitqiesu, b'mod li ma jistax ji?i kkontestat, b?ala nieqsa minn natura artistika, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk dawn ir-ritratti humiex identifikabbli, b?ala tali, separatament mir-ritratti l-o?ra li jaqg?u ta?t il-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tad-Direttiva dwar il-VAT u, jekk ikun il-ka?, jekk il-fatt li, fi kwalunkwe ka?, l-imsemmija ritratti ji?u esklu?i mill-benefi??ju tar-rata mnaqqsa tal-VAT huwiex kompatibbli mal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

55 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni domanda hija li l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqsa ta' VAT biss g?ar-ritratti li jkunu ta' natura artistika, sa fejn l-e?istenza ta' din in-natura tal-a??ar hija su??etta g?al evalwazzjoni mill-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti li ma hijiex e?er?itata fil-limiti ta' kriterji o??ettivi, ?ari u pre?i?i, stabbiliti minn din il-le?i?lazzjoni nazzjonali, li jippermettu li ji?u ddeterminati bi pre?i?joni r-ritratti li g?aliohom l-imsemmija le?i?lazzjoni tirri?erva l-applikazzjoni ta' din ir-rata mnaqqsa, b'mod li ji?i evitat ksur tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

Fuq ir-raba' domanda

56 Fid-dawl tar-risposta mog?tija g?all-ewwel sat-tielet domanda, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?ar-raba' domanda.

Dwar l-ispejje?

57 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi dwar l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **Sabiex jitqiesu b?ala xog?lijiet tal-arti li jistg?u jibbenefikaw mir-rata mnaqqsa ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT), skont l-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tag?ha, ir-ritratti g?andhom jissodisfaw il-kriterji f'dan il-punt 7 sa fejn dawn ikunu ttie?du mill-awtur tag?hom, ?ew stampati minnu jew ta?t is-sorveljanza tieg?u, ?ew iffirmati u nnumerati bil-limitazzjoni ta' tletin kopja, bl-esklu?joni ta' kull kriterju ie?or, b'mod partikolari l-evalwazzjoni, mill-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti, tan-natura**

artistika tagħhom.

2) L-Artikolu 103(1) u (2)(a) tad-Direttiva 2006/112, moqri flimkien mal-punt 2 tal-Artikolu 311(1) ta' din id-direttiva kif ukoll mal-punt 7 tal-Parti A tal-Anness IX tagħha, għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leżijonazzjoni nazzjonali, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li tillimita l-applikazzjoni tar-rata mnaqqa ta' VAT biss għar-ritratti li jkunu ta' natura artistika, sa fejn l-eżistenza ta' din in-natura tal-ażżar hija suġġetta għal evalwazzjoni mill-awtorità fiskali nazzjonali kompetenti li ma hijiex eżerċitata fil-limiti ta' kriterji oġġettivi, żari u preżiżi, stabbiliti minn din il-leżijonazzjoni nazzjonali, li jippermettu li jiġu ddeterminati bi preżiżjoni r-ritratti li għalihom l-imsemmija leżijonazzjoni tirriżerva l-applikazzjoni ta' din ir-rata mnaqqa, b'mod li jiġi evitat ksur tal-prinċipju ta' newtralità fiskali.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Franġiżi.